

Parlamentul
Republicii Moldova

MM nr. 33/02-101

5 noiembrie 2024

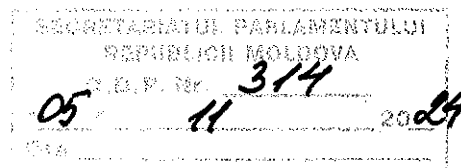
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice.

Anexe:

1. Proiectul de lege –4 file;
2. Nota de fundamentare –4 file;

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Digitally signed by Morozova Marina
Date: 2024.11.05 09:47:22 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Digitally signed by Grosu Igor
Date: 2024.11.05 12:01:49 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Digitally signed by Gherman Doina
Date: 2024.11.05 12:06:59 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Digitally signed by Roșca Veronica
Date: 2024.11.05 12:24:06 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru modificarea Legii nr. 241/2022
privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 246 - 250, art. 498), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 alineatul (2) litera e) cuvintele „unele categorii de consumatori” se substituie cu cuvântul „consumatorii”.

2. La articolul 3:

noțiunea „compensație la energie sub formă de plată monetară” se modifică după cum urmează:

„compensație la energie sub formă de plată monetară – sumă monetară, acordată direct beneficiarilor din contul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice, destinată consumatorilor vulnerabili de energie, care nu depinde de consumul de energie efectiv și are drept scop acoperirea unei părți din cheltuielile pentru consumul de gaze naturale, energie termică, energie electrică și/sau combustibil solid;

noțiunea „compensație pentru achitarea facturilor la energie” se exclude;

la noțiunea „familie”, cuvintele „persoană adultă care nu face parte dintr-o familie” se substituie cu textul „persoană care nu face parte dintr-o familie și a împlinit vârsta de 18 ani”;

la noțiunea „Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică””, textul „încadrarea consumatorilor casnici în categorii de vulnerabilitate energetică, pentru” se substituie cu textul „stabilirea.”;

la noțiunea „solicitant”, textul „de încadrare în categorii de vulnerabilitate energetică” se substituie cu textul „de acordare a măsurilor finanțate din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice”;

3. Articolul 4:

la alineatul (1) textul „compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie și a compensațiilor la energie sub formă de plată monetară consumatorilor vulnerabili,” se substituie cu textul „compensațiilor la energie sub formă de plată monetară consumatorilor vulnerabili și”;

alineatul (5) se modifică după cum urmează:

„Ministerul Muncii și Protecției Sociale monitorizează și raportează implementarea măsurii prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a¹) finanțat din contul Fondului. Ministerul Energiei monitorizează și raportează implementarea măsurilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b) finanțate din contul Fondului. Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Energiei monitorizează și raportează implementarea măsurilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. c) în modul stabilit de Guvern. Ministerul Muncii și Protecției Sociale elaborează rapoarte consolidate privind implementarea măsurilor finanțate din contul Fondului.”

4. Articolul 5:

alineatul (1):

litera a) se abrogă;

litera b) se modifică după cum urmează:

„b) ajutor financiar pentru eficientizarea consumului de resurse energetice sub formă de sprijin financiar pentru acoperirea unei părți din costul de înlocuire, în cadrul unei locuințe, a echipamentelor electrocasnice, electrice și electronice vechi cu unele mai performante din punct de vedere energetic, precum și pentru măsuri de eficiență energetică și/sau valorificare a surselor de energie regenerabilă în conformitate cu prevederile programelor de finanțare aprobate de Guvern”

la alineatul (4) textul „ a), ” se exclude.

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Se atribuie Ministerului Muncii și Protecției Sociale funcțiile de planificare, stabilire și calculare a plăților pentru măsura prevăzută la art. 5 alin. (1), lit. a¹). Plata măsurii prevăzute la art. 5 alin. (1), lit. a¹) va fi realizată prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice MPay, de către prestatorul de servicii de plată selectat.”

5. În denumirea capitolului III, cuvintele „ȘI CATEGORIILE DE VULNERABILITATE ENERGETICĂ” se exclud.

6. Articolul 6 alineatul (2) se modifică după cum urmează:

„(2) Consumatorii casnici de energie se înregistrează prin intermediul, interfeței Sistemului informațional „Vulnerabilitatea energetică” și furnizează informațiile necesare pentru a beneficia de măsurile prevăzute la art. 5 în modul stabilit de Guvern. În cazul în care unele informații necesare pentru măsurile finanțate din contul Fondului sunt disponibile în alte resurse informaționale și pot fi consumate prin intermediul platformei de interoperabilitate, acestea nu se solicită de a fi furnizate de către consumatorii casnici de energie.”

7. Articolul 7 se abrogă;

8. Se completează articolul 7¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 7¹.** Stabilirea măsurilor finanțate din contul Fondului

(1) Consumatorii casnici de energie vor beneficia de măsurile finanțate din contul Fondului în modul stabilit de prezenta lege și de regulamentele aprobate de Guvern.

(2) Mecanismul de stabilire și plată, norma privind costul energiei în perioada rece a anului, valoarea minimului de cheltuieli ale gospodăriei casnice și formula de calcul cu privire la acordarea a măsurilor prevăzute în prezenta Lege se stabilesc de regulamentele aprobate de guvern.

(3) Guvernul va stabili metoda de calcul pentru valoarea compensațiilor consumatorilor vulnerabili în baza criteriilor și informațiilor din Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică”.

(5) Autoritățile administrației publice centrale și/sau locale, întreprinderile indiferent de forma lor de proprietate sunt obligate să furnizeze în mod gratuit, fără contract, în Sistemul Informațional „Vulnerabilitatea Energetică” prin platforma de interoperabilitate în conformitate cu legislația privind schimbul de date și interoperabilitatea din sistemele informaționale pe care le dețin, informații privind veniturile, cheltuielile, starea proprietății solicitanților și membrilor familiei, mărimea spațiului de locuit, componența familiei, domiciliul și/sau reședința membrilor familiei consumatorului casnic respectiv și alte informații necesare pentru verificarea veridicității informațiilor furnizate de solicitant.”

(6) Pentru verificarea veridicității informațiilor furnizate de consumatorul casnic de energie, birourile istoriilor de credit sunt obligate să furnizeze în Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică” gratuit, fără contract, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu legislația privind schimbul de date

și interoperabilitatea, din sistemele informaționale pe care le dețin, informațiile privind creditele/împrumuturile acordate de către sursele de formare a istoriilor de credit.

9. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 8.** Controlul asupra corectitudinii măsurilor acordate din contul Fondului

(1) Prin intermediul organelor abilitate ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale și agențiilor teritoriale de asistență socială și alte structuri responsabile de asistența socială și protecția drepturilor copilului din Republica Moldova pot fi efectuate anchete, verificări și/sau controale la domiciliul solicitanților pentru stabilirea veridicității informațiilor prezentate de către aceștia și, după caz, corectarea indicatorilor cu privire la informație.

(2) În cazul în care solicitantul refuză să furnizeze informațiile și documentele necesare pentru efectuarea verificării/controlului prevăzut la alin. (1), măsura acordată poate fi anulată/retrasă în modul stabilit de Guvern.”

10. Capitolul IV se abrogă.

11. Articolul 12¹ alineatul (1) se modifică după cum urmează:

„(1) Dreptul la compensația la energie sub formă de plată monetară se acordă consumatorilor casnici de energie în modul stabilit de prezenta lege și de regulamentele aprobate de Guvern.”

12. Articolul 12² se modifică după cum urmează:

În funcție de situația de pe piața resurselor energetice, de creșterea prețurilor și a tarifelor la resursele energetice și/sau de disponibilitatea resurselor energetice, Guvernul acordă compensații la energie sub formă de plată monetară și stabilește:

- a) perioada de acordare a compensațiilor;
- b) metoda de calcul a compensațiilor pentru consumatorii vulnerabili de energie;
- c) tipurile de energie pentru care sunt acordate compensațiile.”

13. Articolul 12³:

alineatul (1) se modifică după cum urmează:

„(1) Plata compensației la energie sub formă de plată monetară către solicitanți se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice Mpay în baza datelor consumate prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect) despre beneficiarii de compensații la energie sub forma de plată monetară și informației Ministerului Muncii și Protecției Sociale.”;

alineatul (2) se abrogă;

alineatul (4) se modifică după cum urmează:

„(4) În cazul în care beneficiarul de compensație la energie sub formă de plată monetară nu ridică compensația în decurs de 5 luni consecutive după expirarea perioadei de acordare de la oficiul poștal, plata compensației încetează, iar beneficiarul nu mai are dreptul la compensația respectivă. Verificarea și stoparea compensației la energie sub formă de plată monetară neridicate de către beneficiar se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice Mpay. Sumele compensațiilor la energie sub formă de plată monetară care au fost primite necuvenit se restituie de către beneficiari în modul stabilit de Guvern.”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Ministerul Muncii și Protecției Sociale consumă informații cu privire la plata sumelor compensațiilor la energie sub formă de plată monetară după efectuarea plăților prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).”.

14. Articolul 12⁴ alineatul (1) se modifică după cum urmează:

„(1) Responsabilitatea pentru planificarea, stabilirea și calcularea sumei compensațiilor pentru reflectarea acestora în raportul financiar privind mijloacele financiare necesare la finanțarea compensațiilor la energie sub formă de plată monetară revine Ministerului Muncii și Protecției Sociale.”;

15. Articolul 13 alin. (2) se modifică după cum urmează:

„(2) Ajutorul financiar pentru eficientizarea consumului de resurse energetice se acordă în funcție de vulnerabilitatea energetică a familiilor.”

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către un grup de deputați ai Frațiunii Parlamentare „Partidul Acțiune și Solidaritate” din Parlamentul Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul se înaintează în vederea implementării recomandărilor din Raportul de audit al performanței „Contribuie Sistemul informațional „Vulnerabilitatea energetică” (SIVE) la un mecanism eficient de încadrare a consumatorilor casnici în categoriile de vulnerabilitate energetică, precum și de gestionare și monitorizare a măsurilor finanțate din Fondul de reducere a vulnerabilității energetice?”, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 18 din 30 aprilie 2024.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Potrivit pct. 5, alin. (1), lit. a) și a ¹) din Legea nr. 241/2022, din contul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice sunt acordate două măsuri sociale pentru atenuarea vulnerabilității energetice a gospodăriilor casnice, care sunt următoarele: <ul style="list-style-type: none">- compensația lunară pentru achitarea facturilor la energie;- compensația la energie sub formă de plată monetară. Având în vedere că, pentru sezonul rece 2023-2024, compensațiile pentru energie erau incluse în facturile de plată pentru consumul de energie, ceea ce complica procesul de acordare a compensațiilor, se propune ca aceste compensații să fie acordate exclusiv direct beneficiarilor pentru familiile cu venituri reduse, oferind astfel beneficiarilor flexibilitate în gestionarea cheltuielilor pentru perioada rece a anului.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Principalele modificări propuse sunt: <ol style="list-style-type: none">1. Acordarea compensațiilor direct beneficiarilor. Începând cu sezonul de încălzire 2024-2025, pentru familiile cu venituri reduse, compensațiile pentru energie vor fi oferite direct beneficiarilor sub formă de plată monetară. Această abordare oferă o mai mare flexibilitate în gestionarea cheltuielilor cu energia și a bugetului general al gospodăriei.2. Simplificarea administrării sistemului de compensații. Noul sistem reduce sarcina administrativă a furnizorilor de energie, care gestionau anterior calcularea și aplicarea compensațiilor. Ministerul Muncii și Protecției Sociale își va asuma întreaga responsabilitate pentru stabilirea și calcularea compensațiilor, asigurând un proces mai raționalizat și mai eficient.3. Promovarea eficienței energetice. Gospodăriile vor fi încurajate să utilizeze energia mai eficient, deoarece orice fonduri necheltuite din compensații pot fi redirecționate către alte nevoi esențiale. Această schimbare încurajează adoptarea de măsuri de economisire a energiei, contribuind la eficiența energetică în țară.4. Pentru țintirea mai bună a gospodăriilor vulnerabile, compensațiile vor fi acordate individual pentru fiecare gospodărie în parte. Astfel, în acest sezon rece, nu se va

utiliza noțiunea de categorie de vulnerabilitate energetică. Compensația va fi calculată pe baza vulnerabilității energetice specifice fiecărei gospodării, ceea ce va îmbunătăți capacitatea de țintire a programului.

5. Prezenta lege urmează să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, deoarece sistemul informațional „Vulnerabilitatea Energetică” trebuie ajustat pentru a se conforma noilor prevederi ale acestui proiect de lege în cel mai scurt timp.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Este de menționat că s-a analizat menținerea sistemului actual de compensații, care include două măsuri de compensații: compensația în factură și compensația monetară. Deși acest sistem a funcționat, el presupune o administrare complexă, implicând un număr mare de actori și necesită o mai mare atenție pentru promovarea utilizării responsabile a energiei.

Astfel, pentru sezonul următor modificările respective vor avea următorul impact asupra sistemului de acordare a compensațiilor:

- *Transparență îmbunătățită.* Acordarea plăților direct beneficiarului va spori transparența alocării compensațiilor, reducând riscul de gestionare necorespunzătoare și asigurând că fondurile ajung la beneficiarii destinați. Această abordare stimulează încrederea publicului în sistemul de compensații.

- *Reducerea sarcinii administrative.* Transferul responsabilității administrative către o singură entitate minimizează problemele de coordonare și reduce costurile, în beneficiul statului și al furnizorilor de energie. Furnizorii de energie se pot concentra pe activitățile lor de bază, fără povara suplimentară de a calcula compensațiile.

- *Încurajarea utilizării responsabile a energiei.* Gospodăriile sunt motivate să adopte practici de economisire a energiei, contribuind astfel la eficiența energetică globală și la durabilitate. Flexibilitatea în utilizarea fondurilor pentru compensații va permite gospodăriilor să își gestioneze mai bine finanțele și să răspundă altor nevoi esențiale.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse în Legea nr. 241/2022 vor simplifica administrarea compensațiilor pentru energie, oferind posibilitatea acordării acestora direct beneficiarului.

Aceste modificări reduc sarcina administrativă a furnizorilor de energie și îmbunătățesc transparența în distribuția fondurilor publice, promovând totodată eficiența energetică în economie.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru sezonul rece al anului 2024-2025, se va elabora un nou mecanism de acordare a compensațiilor pentru consumul de energie în temeiul Legii nr. 241/2022.

Respectiv, costurile de implementare a proiectului (inclusiv cheltuieli de distribuire) se vor încadra în limita alocațiilor aprobate în CBTM 2025-2027.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul propunerilor din Legea nr. 241/2022 asupra companiilor de furnizare a energiei este unul pozitiv. Aceste modificări vor reduce sarcina administrativă a

furnizorilor de energie și vor îmbunătăți transparența în distribuția fondurilor publice.
4.4. Impactul social
Implementarea acestor măsuri preventive va avea un impact social semnificativ. În primul rând, va asigura o administrare mai eficientă și corectă a compensațiilor, reducând riscul de gestionare necorespunzătoare și de abuzuri. Aceasta va duce la o creștere a încrederii cetățenilor în instituțiile guvernamentale și în sistemul de protecție socială. În al doilea rând, beneficiile acordate vor contribui la ameliorarea condițiilor de trai pentru persoanele vulnerabile, asigurându-le un sprijin adecvat pe perioada sezonului rece. Acest lucru va reduce stresul financiar și va îmbunătăți bunăstarea generală a beneficiarilor. În cele din urmă, aceste măsuri vor promova echitatea socială, asigurând că resursele sunt direcționate către cei care au cu adevărat nevoie de ele, ceea ce va contribui la reducerea inegalităților sociale și la creșterea coeziunii comunitare.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Ministerul Muncii și Protecției Sociale va implementa măsurile necesare de protecție a datelor cu caracter personal pentru a preveni accesul neautorizat și utilizarea incorectă a informațiilor personale.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu are impact asupra echității și egalității de gen
4.5. Impactul asupra mediului
Promovarea eficienței energetice va reduce consumul de energie și va facilita realocarea fondurilor rămase către alte necesități, contribuind astfel la îmbunătățirea eficienței energetice globale. Aceste schimbări vor mări transparența și vor diminua costurile administrative, aducând beneficii nu doar cetățenilor, ci și mediului înconjurător prin gestionarea mai responsabilă a resurselor energetice.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și informații relevante nu sunt.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională nu sunt.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE nu sunt.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi plasat pe pagina web a Parlamentului, compartimentul „Procesul legislativ”, directoriul „Proiecte de acte normative”.
7. Concluziile expertizelor

În temeiul art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi supus expertizei anticorupție și juridice.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului de lege respectiv implică operarea anumitor modificări și completări în actele normative în vigoare din domeniu.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Vor fi necesare măsuri de organizare și implementare a opțiunilor incluse pentru a atinge obiectivele stabilite.

Principale autorități implicate vor fi Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agențiile teritoriale de asistență socială și structurile lor subordonate și Casa Națională de Asigurări Sociale etc.

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Digitally signed by Morozova Marina
Date: 2024.11.05 09:48:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

